

Aver Heino bewijst dat biologische melkveehouderij

Oude situatie:

- alle dieren in één gebouw
- ligboxen
- melkput
- bezoekers kunnen bij de dieren komen

Henk Bosch

In de landelijke omgeving van Heino (Ov.) is PraktijkKompas in gesprek met de 61-jarige Willem Muller. Al 26 jaar bedrijfsleider op Praktijkcentrum Aver Heino. Binnenkort neemt hij als man van de praktijk afscheid. De 32-jarige Wichert Koopman treedt in zijn voetsporen. Muller heeft straks de tijd om de wereld te verkennen, zoals hij zelf aangeeft. Hij laat wat moois achter. Een nieuw bedrijf, toegespitst op de biologische melkveehouderij. Het enige in Nederland.

Was de ombouw in 1998 naar biologisch een overlevingsstrategie?

'Aanvankelijk niet. Al tien jaar geleden heb ik het bestuur voorgesteld om deels over te schakelen van gangbaar naar biologisch. Er zou stromest moeten komen, een potstal... Maar daar was de achterban niet voor. Het woord 'potstal' had ik natuurlijk nooit moeten noemen... Had ik maar gezegd: 'ingestrooid ligbed...' Toch ontstond er toen wel het besef dat je als onderzoekinstelling op termijn biologisch onderzoek moet doen. Je moet immers naar de overheid toe met bewijzen komen, met cijfers. Is het wat of niet... Dan pas word je als onderzoek, maar ook als sector, serieus genomen.

Uiteindelijk heeft in 1997 het toenmalige PR-bestuur (boeren), mede uit ondernemingsoogpunt, de stap gezet om in zijn geheel over te schakelen op biologisch. In 1998 was het eerste jaar van omschakeling. In 1999 konden we biologische melk leveren.'

En nu nieuwbouw voor een klein deel van de sector?

'Ook de gangbare melkveehouderij profiteert van het biologisch onderzoek, zeker op termijn. Er zijn natuurlijk principiële verschillen, maar je kunt veel aan elkaar hebben... Denk aan ons onderzoek gras/klaver i.v.m. voeding en i.v.m. MINAS. Van Aver Heino kan er wat dat betreft een stimulans uitgaan. En denk ook aan het onderzoek naar minder bestrijdingsmiddelen, minder geneesmiddelen, minder anti-biotica. Daar zijn we hier op het scherpst van de snede mee bezig! Wat dat betreft ben ik ervan overtuigd dat de vijf miljoen aan investering nu al in de totale melkveehouderij terugverdiend is...'

Wie betaalt de nieuwbouw?

'LNV financiert de totale verbouwing. Ook de onderzoekopdrachten komen nu vooral nog van LNV. Op termijn hopelijk ook vanuit de boeren. De biologische landbouw gaat zich namelijk wel beter organiseren. Sinds vorig jaar bestaat de vakgroep biologische landbouw, zowel regionaal als landelijk. Een goede ontwikkeling. Vanuit die groep kunnen er signalen gaan naar het Productschap Zuivel.

Wat opvalt is dat vooral eerst de biologische boeren op bezoek kwamen. Maar de laatste paar jaar komen met name de gangbare boeren 'winkelen'... En dat willen we ook graag als proefboerderij. Zo komen we qua bedrijfsvoering gelukkig steeds dichterbij elkaar... Beter vrijwillig dan gedwongen door wetgeving.'

rij op moderne manier kan

Nieuwe situatie:

- dieren apart: kalveren tot 6 mnd;
- dieren van 6 - 18 mnd; drachtige vaarzen, oudere vaarzen en melkkoeien
- aangepaste ligboxen en strostal
- centraal melkeiland met robot
- looppad voor de bezoekers (weg van voer en dieren)

Huidige bedrijfsgegevens:

- 90 melkkoeien
- quotum van 682.000 l
- 67 ha
- personeelssterkte van 6 personen

Past deze moderne nieuwbouw incl. melkrobot wel bij een biologische uitstraling?

'We hebben bewust een moderne onderzoekstal gemaakt, zowel naar boeren als naar burgers toe. Biologische melkveehouderij moet zich weliswaar houden aan biologische regels, maar het kan wél op een moderne manier. Niet meer met een paard en wagen op stap, en op de knieën door het land. Op het melkpak staat helaas nog vaak een boer uit de goeie ouwe tijd... Laat de burgers de werkelijkheid maar zien. Dat snappen ze best.'

Biologische melkveehouderij: rozegeur en maneschijn?

'Zeer ten dele. En dat heeft niet te maken met het boeren op zich, maar met de markt. Want de consument vindt ondanks alle mooie principes het biologisch product te duur. Veel hangt af van de welvaart, en van de manier waarop wij het biologische product aanbieden. Op dit moment hebben wij het in de biologische zuivel nog over een pak melk, een pak yoghurt en een pak vla... Dagvers! Maar dan heb je het eigenlijk wel gehad... Bovendien, zijn wij daar in Nederland eigenlijk wel geschikt voor in verband met onze hoge kostprijs... Misschien moeten we meer ons heil zoeken in productinnovatie, nieuwe producten, meer toegevoegde waarde. En er moet een verhaal bij Het gevoel is belangrijk, de aankleding, de verpakking. We moeten speciale kaas verkopen, speciale melk enz.'

Zijn biologische producten beter?

'Dat durf ik niet te beweren... Maar uit oogpunt van milieu is het wel beter: je gebruikt geen bestrijdingsmiddelen, geen anti-biotica, geen kunstmest als nitraten en fosfaten.'

Zit de gemiddelde melkveehouder daar op te wachten?

'Het mag voor alle melkveehouders best een sport worden om minder middel te gebruiken. Het is beter voor het milieu, beter voor de portemonnee, en bovendien kun je er nog lol van hebben ook... Vooral als je het gezamenlijk doet, bijvoorbeeld in studieclubverband. Bovendien stimuleert het je ondernemerschap! Zie het als een uitdaging. Want, raak je de melk wel kwijt Je moet je onderscheiden in de markt ... Je moet weer aan de studie. Je moet dat wél, je mag dit niet. Je moet een bepaalde hoeveelheid grond hebben... Je moet je overal in verdiepen. Mooi toch? Je wordt een echte ondernemer!'

Wat kunnen we zien op de Open dagen van 21 en 22 juni?

'We gaan een heel circuit maken over het bedrijf. Zo kom je als bezoeker overal langs: de nieuwbouw, de verschillende stallen, de Lely-melkrobots, een demonstratie mechanische onkruidbestrijding, proeven over gras/klaver en over vruchtwisseling, een biologische proef met bemesting enz.'

Hoe kijk je terug op de afgelopen 26 jaar?

'Met een gevoel dat boeren waarderen wat hier gebeurt. Dat je met wat nuttigs bezig bent. Praktische dingen waarmee de boer verder kan. Dat was zo, en dat is zo.'